

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

CİLT: 7

Yirmi Birinci İnikat

5 . 1 . 1929 Cumartesi

MÜNDERECAT

	Sayfa
1. — SABIK ZABIT HÜLÂSASI	2
2. — HAVALA EDİLEN EVRAK	2
3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYE MARUZATI	2
1. — Maarif Vekili Necati Beyin vefat et- tiği hakkında şifahî tebliği	2:3
4. — TAKRİRLER	3
1. — İstanbul Mebusu Nurettin Ali Beyin, Maarif Vekili Merhum Necati Beyin hatırasına hürmeten celsenin tadili hakkında takriri.	3

1. — SABIK ZABIT HÜLASASI

YIRMİNCİ İNİKAT

31 . 12 . 1928 Pazartesi

Hasan Beyin riyasetleriyle aktedilerek Elâziz ve Zonguldak mebusluklarına intihap edilen Fazıl Ahmet ve Celâl Sahir Beylerin intihap mazbatları ve kabul ve mumaileyhimanın tahlifleri icra olunduktan, sonra

Anadolu ve Mersin Tarsus - Adana demiryolları ile Haydarpaşa limanı ve sairinin mübayaasına, Anadolu - Bağdat demiryolları ve Haydarpaşa liman ve rıhtımı idaresi ile Maliye Vekâleti bütçelerine tahsisatı fevkalâde itasına dair kanun lâyhaları müzakere ve kabul edilmiş ve cumartesi günü toplanılmak üzere celse tatil edilmiştir.

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1929 senesi Bütçe Kanunu Lâyhası (Bütçe Encümenine)
2. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin beş aylık bütçesine tahsisatı munzamına itası hakkında Kanun Lâyhası (Bütçe Encümenine)
3. — Karşılığı Hariciye bütçesinden imha edilmek üzere matbuat bütçesine tahsisatı munzamına verilmesi hakkında Kanun Lâyhası (Bütçe Encümenine)
4. — Posta Kanununun yirmi birinci maddesinin tadili hakkında Kanun Lâyhası (Dahiliye Encümenine)
5. — Ölçüler hakkında Kanun Lâyhası. (İktisat, Dahiliye ve Bütçe encümenlerine)
6. — Nafia Vekâleti 1928 senesi bütçesinin muhtelif fasılları arasında münakale icrası hakkında Kanun Lâyhası (Bütçe Encümenine)

Teklifler

7. — İdare heyetinin, Divanı Muhasebat 1928 senesi bütçesinde 30 000 liranın münakalesine dair teklifi kanunisi (Bütçe Encümenine)

Mazbatalar

8. — Antalya Mebusu Ahmet Saki Bey ve rüfekaşının, karşılığı olmadığı halde hilâfı kanun çek keside edenlere ceza tertibi için Ticadet Kanununun 619 ncu maddesine bir fıkra ilâvesine dair (2/49) numaralı teklifi kanunisi ve Adliye Encümeni mazbatası (Ruznameye)
9. — Türkiye - İsveç Ticaret ve Seyrisefain Muehdenamesinin tasdiki hakkında (1/236) numaralı Kanun Lâyhası ve Hariciye ve İktisat encümenleri mazbataları. (Ruznameye)
10. — 1925 senesi Mayıs'ın dördüncü günü Cenevre'de toplanan beynelmül konferansta imza olunan (mühnik müsemim veya buna mümasil gazların ve baktiryolok vesaitin harplerde istimalinin men'i) hakkındaki Protokolün tasdikine dair (1/293) numaralı Kanun Lâyhası ve Hariciye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati : 14.05

REİS : Refet Bey

KÂTİPLER : Avni Bey (Yozgat) S. Tefik Bey (Tokat)

REİS — Celse açılmıştır efendim.

3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — Maarif Vekili Necati Beyin vefat ettiği hakkında şifahi tebliği.

REİS — Çok kıymetli Maarif Vekilimiz Necati Bey vefat etmiştir. İstiklâl ve teceddüt mücadelelerinin

hemen her safhasında daima ön safta olarak kahramanca muvaffakiyetkârane bir surette çalışmış olan bu genç ve dinç, faal, civanmert arkadaşımızın üfülü ebedisinden dolayı dilhunuz.

Meclisi Âliye Divanı riyaset namına arzı taziyet ediyorum ve bu kıymetli arkadaşın hatırasına hürmeten bir dakika ayakta durulmasını arz ediyorum. (Bir dakika berayi ihtiram ayakta duruldu.)

EMİN BEY (Eskişehir) — Milli bir matem denecek derecede bütün milletin kalbine girmiş ve herkesi ağlatmış olan Necati Bey hakkında hepimizin aynı hisle mütehasis olduğumuza şüphe yoktur. Ancak bendeniz vazifei ihtiram ve teessürümü bu kürsü milletten de ifade etmeden cebri nefis edemedim. Necati Beyin muttasıf olduğu, layık olduğu hürmetli vasıfları; bilhassa esnayı definde Başvekil Paşa hazretleri vuzuhla ifade buyurdular. Necati Beyin, bendenizin bilhassa meftunu olduğum, bir kaç vasfını arz ve zikredeceğim.

Hissi vefa! Nerede bir zulmet varsa zulmet başında geçerse nur yaratmak, yaratıcı bir kuvvet olmak, bendeniz; ne vakit Devlet işlerinde fazla bir hareket hissedersen uzaktan kendi kendime Necati Beyin elini tahayyül eder ve onunla müteselli olurum. Necati Bey kadar liderlerine, kabinesine, fırkasına ve arkadaşlarına kendini sevdirmiş ve bütün milleti kendisi için ağlatmış bir Türk evladının gayubetini de bir fayda olmuştur ki, o da milletin kadirşinas olduğunu bu suretle bir defa daha tebarüz ettirerek memlekete ve millete bir hizmet etmiştir. Türk Milleti inşaallah Necati gibi evlatlar yetiştirir. Ancak Necati Beyin hal ve tavrı böyle yaratıcı olan kudreti kendisini müteazzim ve fedakârane sevgisi ile herkese sevdirek öldükten sonra da ebediyen yaşayacak iz bırakacak vazı ve hâlühareketi kalanlar için bir nümune olmaya şayandır. Kendisini hürmetle huzuru celilenizde takdis ederim. (İştirak ederiz sesleri)

KÂMİL BEY (İzmir) — Maarif Vekili Necati Beyi genç ve daha çok hürmet edileceği bir sırada aramızdan kaybettik. Necati Bey bütün manasiyle tam bir insandı, vefa onun şahsında teccsüm etmişti. Ta mahallesinde çocukluk sırasında oynarken daha sonra tahsil çağında ve en nihayet kahramanlık ve Devlet adamlığı hayatında tanıştığı, görüştüğü kimselere candan hürmet ve muhabbet beslerdi ve bunu her fırsatta gösteriyordu. Bütün Ankara muhiti ve bütün Türkiye, hususiyile dairei intihabiyesi olan İzmir muhiti bu gencin kadir ve faziletini düşünerek matem içinde kaldı, ve ağladı. Necati Bey Millet Meclisinin birinci devresinden şimdiye kadar devam eden fedakâr, yılmaz, üşenmez bir azası olduğu gibi, Cumhuriyet Hükümetinin çok kıymetli bir uzvi idi. Çizdiği reha ve inkılap yollarında yürüyen dönmeyen, daima onun peşinden giden bütün vatan evlatları içinde daima ön safta bulunurdu. Ulu Gazimizin ve muhterem rüesamızın ve yüksek fırkamızın ve Meclisi Âlinin merhum hakkında gösterdiği teessür değerlidir ve burada merhumun cenazesinde yapılan merasim ve ihtifalin derecesi şahit olmuştur. Merhum mezarına teşyi edilirken kendisinden büyüklerin ve arkadaşlarımızın herkesin bir takım zevatı aliyenin muhabbetlerini toplaya toplaya Cebecide iki ay evvel defnettığımız annesi merhumun yanındaki kabre uzandı, merhumun gayubetinden dolayı kendisini bu kürsüden taziz etmeyi vazife bildim ve Heyeti Celileye makamı riyasetin isrine tebean arzı taziyet ederim.

REİS — Efendim Nurettin Ali Beyin bir taktiri var, okunacak.

4. — TAKRİRLER

1. — *İstanbul Mebusu Nurettin Ali Beyin, Maarif Vekili merhum Necati Beyin hatırasına hürmeten celsenin tadili hakkındaki taktiri.*

Riyaseti Celileye

Çok kıymetli arkadaşımız merhum Maarif Vekili Necati Beyefendinin muazzez hatırasına hürmeten bugün celsenin tatilini teklif eylerim.

İstanbul Mebusu
Nurettin Ali

REİS — Taktiri kabul edenler... Etmeyenler... Taktir ittifakla kabul edilmiştir.

Pazartesi günü mutat saatte içtima edeceğiz.

Kapanma Saati : 14.20

